

Bemærkninger til lovforslaget.

Indledning.

Det foreliggende lovforslag er genfremsættelse af det forslag til lov om arbejdsmiljø, som blev fremsat i folketinget den 13. juni 1974 (forslag nr. 189). I lovtæksten er der alene foretaget en mindre ændring i § 37 i konsekvens af lov nr. 330 af 19. juni 1974 om ændring af lov om almindelig arbejderbeskyttelse (bygherreansvar). I bemærkningerne er der foretaget enkelte redaktionelle ændringer.

Almindelige bemærkninger.

Lovgivningen om arbejderbeskyttelse blev indledt med lov af 23. maj 1873 om børns og unge menneskers arbejde i fabrikker og fabriksmæssigt drevne værksteder. Ved lov af 12. april 1889 om foranstaltninger til forebyggelse af ulykkestilfælde ved brug af maskiner m. v. nåede man frem til en almindelig maskinbeskyttelseslov. Området for lovgivningen blev udvidet ved lov af 11. april 1901 om arbejde i fabrikker og dermed ligestillede virksomheder samt det offentlige tilsyn dermed, og igen ved lov nr. 143 af 29. april 1913 om arbejde i fabrikker m. v. samt det offentlige tilsyn dermed („fabrikloven“). Man optog bl. a. bestemmelserne fra helligdagsloven af 22. april 1904.

Ved siden af fabrikloven gjaldt indtil 1. april 1955 bl. a. bageriloven af 1906 og lov nr. 544 af 4. oktober 1919 om tilsyn med dampkedler på landjorden, begge med senere ændringer, samt lov nr. 145 af 18. april 1925 om børns og unge menneskers arbejde.

I 1954 sammenfattedes og udbyggedes den hidtidige lovgivning ved de nugældende tre arbejderbeskyttelseslove, lov nr. 226 af 11. juni 1954 om almindelig arbejderbeskyttelse („almindelig lov“), lov nr. 227 af 11. juni 1954 om arbejderbeskyttelse inden for handels- og kontorvirksomhed („handels- og kontorloven“) og lov nr. 228 af 11. juni 1954 om arbejderbeskyttelse inden for landbrug, skovbrug og gartneri („landbrugsloven“) (Folketingstidende 1953-54, FF sp. 37, 192, 5643 og 5973; tillæg A sp. 53; tillæg B sp. 737 og 1141; tillæg C sp. 833, 907 og 937). Lovene er efter forskellige ændringer bekendtgjort ved lov bekendtgørelser nr. 297, 298 og 299 af 4. juli 1968.

De er derefter ændrede ved lov nr. 216 af 9. maj 1971 og lov nr. 153 af 31. marts 1973 om ændring af forskellige bestemmelser om arbejderbeskyttelse (Folketingstidende 1970-71, FF sp. 2181, 4110, 5999 og 6168; tillæg A sp. 2149; tillæg B sp. 1537; tillæg C, sp. 763 og Folketingstidende 1972-73, FF sp.

2252, 2829, 5051 og 5121; tillæg A sp. 3409; tillæg B sp. 1105; tillæg C sp. 1223) samt ved lovene nr. 256 af 22. maj og nr. 330 af 19. juni 1974, begge om ændring af lov om almindelig arbejderbeskyttelse.

Ved lovændringen i 1968 gav folketingsudvalget i sin betænkning af 16. maj (Folketingstidende 1967-68, tillæg B, sp. 850) udtryk for, at behovet for videregående ændringer måtte medføre, at lovgivningen tages op til fornyet revision snarest. Udvalget henstillede, at det overvejes, hvorvidt bestemmelserne i de tre love bør samles i én lov, idet den efter 1954 skete udvikling efter udvalgets opfattelse muligvis havde medført, at opdelingen i tre love er mindre hensigtsmæssig. Udvalget henstillede endvidere, at det overvejes, hvorvidt udviklingen har medført, at forhold, som i gældende love er udførligt reguleret i selve lovbestemmelserne, fremtidigt bør reguleres ved administrativt fastsatte bestemmelser.

Arbejdsministeren anmodede arbejdsrådet om at tage revisionen af lovene op til behandling efter betænkningens retningslinier.

Til brug for rådets overvejelser udarbejdede et udvalg nedsat af Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark en rapport med generelle synspunkter og konkrete forslag om udformningen af en ny lov.

I overensstemmelse med rapporten indstillede hovedorganisationerne i september 1972 til arbejdsrådet, at der udarbejdes en enkel og let forståelig lov, og at man derfor burde søge at frigøre sig for den nugældende lovgivnings opstilling og formulering. Lovformen burde kun anvendes på spørgsmål af generel betydning, og der måtte være en fælles lov for alle de tre nuværende loves område.

Udkast til en sådan lov blev herefter udarbejdet i samarbejde mellem direktoratet for arbejdstilsynet og arbejdsrådet, hvori arbejdsmarkedets organisationer er repræsenteret. Det foreliggende forslag svarer bortset fra enkelte i hovedsagen redaktionelle ændringer til dette udkast. Det bemærkes, at der på to punkter er afgivet mindretalsudtalelse, jfr. bemærkningerne til § 10 og til kap. 10.

Sideløbende med forberedelsen af dette lovforslag har en af arbejdsministeren nedsat arbejdsgruppe („Arbejdsmiljøgruppen af 1972“) bestående af forskellige sagkyndige, der ikke repræsenterer organisationer, men hver sit faglige speciale, eller forskellige arbejdspladser, arbejdet med vurdering af, i hvilket omfang og på hvilke felter den indsats, der i dag ydes med sigte på et bedre arbejdsmiljø, bør